

Jihočeský kraj

Školení starostů – krizové řízení

ORP České Budějovice

Obsah

- **Krizová opatření**
- **Žádost starosty o vyhlášení stavu nebezpečí**
- **Komunikace při krizové situaci
(komunikační standardy)**

KRIZOVÁ OPATŘENÍ - omezení základních práv a svobod

Krizový zákon - organizační nebo technické opatření určené k řešení krizové situace a odstranění jejích následků, včetně opatření, **jimiž se zasahuje do práv a povinností osob.**

Listina základních práv a svobod (č. 2/1993 Sb.)

Čl. 4

- Povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod
- **Meze základních práv a svobod** mohou být za podmínek stanovených Listinou základních práv a svobod **upraveny pouze zákonem**

-
- omezení základních práv a svobod nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena
 - dále Listina obsahuje **výčet základních práv a svobod, je-li jejich omezení nějakým způsobem možné**, s tím, že **podrobnosti stanoví zákon**

Čl. 9

- Nikdo nesmí být podroben nuceným pracím nebo službám, to se nevztahuje na:
 - práce ukládané podle zákona osobám ve výkonu trestu odnětí svobody nebo osobám vykonávajícím jiný trest nahrazující trest odnětí svobody,
 - vojenskou službu nebo jinou službu stanovenou zákonem namísto povinné vojenské služby,
 - službu vyžadovanou **na základě zákona** v případě živelních pohrom, nehod, nebo jiného nebezpečí, které ohrožuje životy, zdraví nebo značné majetkové hodnoty,
 - jednání uložené zákonem pro ochranu života, zdraví nebo práv druhých.

Čl. 11

- Vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva je možné ve veřejném zájmu, a to **na základě zákona a za náhradu.**

KRIZOVÁ OPATŘENÍ - omezení základních práv a svobod

Oprávnění velitele zásahu (§ 19, odst. 3 zákona o IZS)

Velitel zásahu je při provádění záchranných a likvidačních prací oprávněn

- ✓ zakázat nebo omezit vstup osob na místo zásahu a nařídit, aby místo zásahu opustila osoba, jejíž přítomnost není potřebná, nařídit evakuaci osob, popřípadě stanovit i jiná dočasná omezení k ochraně života, zdraví, majetku a životního prostředí
- ✓ nařídit bezodkladné provádění nebo odstraňování staveb, terénních úprav za účelem zmírnění nebo odvrácení rizik vzniklých mimořádnou událostí,
- ✓ vyzvat právnické osoby nebo fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci.

Opatření správních úřadů – např.

- ✓ mimořádná opatření KHS k ochraně veřejného zdraví (z. č. 258/2000Sb.)
- ✓ mimořádná veterinární opatření KVS (166/1999Sb.))
- ✓ opatření povodňových orgánů a orgánů pro řešení sucha (zákon č 254/2001Sb.)

KRIZOVÁ OPATŘENÍ HEJTMANA (§14 odst. 4 krizového zákona)

- ✓ uložení pracovní povinnosti, pracovní výpomoci nebo poskytnutí věcného prostředku
- ✓ bezodkladné provádění staveb, stavebních prací, terénních úprav nebo odstraňování staveb anebo porostů
- ✓ vykonávání péče o děti a mládež, pokud tuto péči nemohou za krizové situace vykonávat rodiče nebo jiný zákonný zástupce
- ✓ přednostní zásobování dětských, zdravotnických a sociálních zařízení a ozbrojených sil, bezpečnostních sborů nebo složek IZS, podílejících se na plnění krizových opatření
- ✓ zabezpečení náhradního způsobu rozhodování o dávkách sociální péče a jejich výplatě
- ✓ hlášení přechodné změny pobytu osob
- ✓ nařízení evakuace obyvatelstva
- ✓ zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob na vymezeném místě nebo území

§21 z. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy

- ✓ povinnost dodávat výroby, práci nebo služby, skladovat materiál určený pro překonání stavu nebezpečí, přemístit dopravní a mechanizační prostředky, výrobní nebo provozní prostředky a zásoby na určené místo, vyhlásit regulační opatření

KRIZOVÁ OPATŘENÍ pro řešení krizových situací

Krizová opatření může na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutné rozsahu nařídit:

- vláda za nouzového stavu /stavu ohrožení státu (§§5,6 krizového zákona, §§22,23 zákona o HOPKS)
(hejtman vydává pokyny k jejich provedení na území kraje)
- hejtman za stavu nebezpečí (§14 krizového zákona, §21 zákona o HOPKS)

Přehled krizových opatření z krizového zákona č 240/2000 Sb.

Vláda/ vláda+ hejtman

- právo na nedotknutelnost osoby a nedotknutelnost obydlí při evakuaci osoby z místa, na kterém je bezprostředně ohrožena na životě nebo zdraví
- vlastnické a užívací právo právnických a fyzických osob k majetku, pokud jde o nucené omezení práva vlastníka nebo uživatele z důvodu ochrany života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, které jsou ohroženy krizovou situací, přičemž je za toto omezení poskytnuta přiměřená náhrada
- svobodu pohybu a pobytu ve vymezeném prostoru území ohroženého nebo postiženého krizovou situací
- právo pokojně se shromažďovat ve vymezeném prostoru území ohroženého nebo postiženého krizovou situací
- právo provozovat podnikatelskou činnost, která by ohrožovala prováděná krizová opatření nebo narušovala, popřípadě znemožňovala jejich provádění
- právo na stávku, pokud by tato stávka vedla k narušení, případně znemožnění záchranných a likvidačních prací

KRIZOVÁ OPATŘENÍ pro řešení krizových situací

- **Evakuace** osob a majetku z vymezeného území
- **zákaz vstupu, pobytu a pohybu** osob na vymezených místech nebo území
- ukládání **pracovní povinnosti, pracovní výpomoci nebo povinnosti poskytnout věcné prostředky**
- bezodkladné **provádění staveb, stavebních prací, terénních úprav** nebo **odstraňování staveb anebo porostů** za účelem zmírnění nebo odvrácení ohrožení vyplývajícího z krizové situace
- **povinné hlášení přechodné změny pobytu osob**, kterou se rozumí opuštění místa trvalého pobytu osoby, k němuž je hlášena v místě, ze kterého byla organizovaně evakuována nebo které o své vůli opustila z důvodu ohrožení svého života nebo zdraví, pokud tato změna pobytu bude delší než 3 dny
- **přemístění osob ve vazbě nebo ve výkonu trestu** odnětí svobody do jiné věznice nebo vyloučit volný pohyb těchto osob mimo věznici
- **nasazení vojáků v činné službě a jednotek požární ochrany** k provádění krizových opatření
- **vykonávání péče o děti a mládež**, pokud tuto péči nemohou v krizové situaci vykonávat rodiče nebo jiný zákonný zástupce
- **přednostní zásobování**
 - ✓ dětských, zdravotnických nebo sociálních zařízení
 - ✓ ozbrojených sil, bezpečnostních sborů a složek integrovaného záchranného systému, pokud se podílejí na plnění krizových opatření
 - ✓ prvku kritické infrastruktury, a to v nezbytném rozsahu

KRIZOVÁ OPATŘENÍ pro řešení krizových situací

- přijmout opatření k ochraně státních hranic, k pobytu cizinců nebo osob bez státní příslušnosti, v oblasti zbraní, výbušnin, nebezpečných chemických látek a přípravků, jaderných zařízení a zdrojů ionizujícího záření
- zabezpečit **náhradní způsob rozhodování o dávkách sociálního zabezpečení (péče)**, kterými se rozumí dávky nemocenského pojištění, důchodového pojištění, důchodového zabezpečení, státní sociální podpory, dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky sociální péče, a o jejich výplatě
- opatření v oblasti měny, peněžních prostředků, cenných papírů, úvěrů, účtů a plateb

Zákon 241/2000 Sb., o HOPKS – za stavu nebezpečí hejtman nebo **starosta ORP**, za nouzového stavu, stavu ohrožení státu, válečná stavu vláda

- ✓ povinnost PaPFO **majících bydliště, místo podnikání nebo sídlo organizační složky podniku v příslušném územním obvodu**
 - a) dodávat výrobky, práce nebo služby
 - b) skladovat materiál určený pro překonání stavu nebezpečí a odstranění jeho následků ve svých prostorech
 - c) přemístit dopravní a mechanizační prostředky, výrobní nebo provozní prostředky movité povahy a zásoby na určené místo
- ✓ regulační opatření u prodávaného zboží v obchodní síti
- ✓ regulační opatření v řízení a organizaci dopravy

KRIZOVÁ OPATŘENÍ pro řešení krizových situací

Zákon o HOPKS

Vláda za nouzového stavu může nařízením dále uložit:

- Uložit PaPFO povinnost ve stanoveném termínu oznámit vládou určeným správním úřadům aktuální objem zásob ve stanovených druzích materiálu či věcných prostředcích, aktuální údaje o výrobní či provozní kapacitě a disponibilních zdrojích požadovaných sil
- Přijmout opatření, která mohou omezit nebo zakázat obchodování s kótovanými cennými papíry
- Přijmout opatření, která mohou omezit nebo zakázat provoz v oblasti silniční dopravy, drážní dopravy, letecké činnosti provozované v ČR civilními letadly, provozu na dopravně významné vodní cestě a užívání pozemních komunikací a stanovit zvláštní podmínky pro provádění ochrany, údržby a obnovy na pozemních komunikacích a celostátní dráze
- Rozšířit, omezit nebo zakázat distribuci zdravotních prostředků a léčiv
- Rozšířit nebo omezit distribuci pitné vody a potravin a stanovit podmínky za nichž lze změnit organizaci a řízení této distribuce

Vláda za stavu ohrožení a válečného stavu může

- Omezit, zakázat či přikázat vývoz a dovoz vybraných druhů zboží
- Upravit na stavebách které určí, průběh stavebních prací vč. jejich přerušení, omezit u vybraných staveb jejich zahajování
- Na návrh guvernéra ČNB omezit nebo zakázat nakládání s peněžními prostředky na účtech u osob oprávněných poskytovat platební služby

ŽÁDOST STAROSTY OBCE/ORP o vyhlášení stavu nebezpečí

- ✓ O vyhlášení stavu nebezpečí může požádat **starosta obce** / **starosta ORP** hejtmana kraje kdykoliv, kdy jsou splněny podmínky pro jeho vyhlášení (§3 z. č. 240/2000 Sb.)
- ✓ O vyhlášení stavu nebezpečí žádá starosta obce/starosta ORP formou písemné žádosti
- ✓ Žádost je nezbytné doručit vždy v originále na Jihočeský kraj (adresa je na formuláři)

Doporučujeme: pokud starosta obce zvažuje požádat hejtmana kraje o vyhlášení stavu nebezpečí, měl by předem kontaktovat tajemníka bezpečnostní rady příslušné ORP a tento krok konzultovat. Je vhodné tento záměr také konzultovat/oznámit tajemnici bezpečnostní rady kraje.

Žádost musí obsahovat

- ✓ důvod vyhlášení SN
- ✓ předpokládanou dobu trvání
- ✓ území, na kterém by měl být SN vyhlášen
- ✓ **požadovaná krizová opatření, jejich odůvodnění a rozsah**
(zvážit jejich potřebu a přínos pro řešení krizové situace a vybrat pouze ta, která jsou potřebná pro řešení dané krizové situace)

KRIZOVÁ OPATŘENÍ HEJTMANA

Krizová opatření hejtmana

▪ dle § 14 odst. 4 zákona 240/2000 Sb. (krizový zákon)

- ✓ pracovní povinnost
- ✓ pracovní výpomoc
- ✓ povinnost poskytnout věcné prostředky
- ✓ bezodkladné provádění staveb, stavebních prací, terénních úprav nebo odstraňování staveb nebo porostů za účelem zmírnění nebo odvrácení ohrožení
- ✓ vykonávání péče o děti a mládež, pokud tuto péči nemohou vykonávat rodiče nebo jiní zákonní zástupci
- ✓ přednostní zásobování dětských, zdravotnických a sociálních zařízení a ozbrojených sil, bezpečnostních sborů nebo složek IZS podílejících se na plnění krizových opatření a v nezbytném rozsahu také prvků kritické infrastruktury v kraji
- ✓ náhradní způsob rozhodování o dávkách sociální péče a jejich výplatě
- ✓ povinnost hlásit přechodnou změnu pobytu osob
- ✓ evakuace obyvatelstva z vymezených míst nebo území
- ✓ zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob na vymezeném místě nebo území

▪ dle § 21 zákona 241/2000 Sb. (zákon o hospodářských opatřeních)

- ✓ povinnost
 - a) dodávat výrobky, práce nebo služby
 - b) skladovat materiál určený pro překonání stavu nebezpečí a odstranění jeho následků ve svých prostorech
 - c) přemístit dopravní a mechanizační prostředky, výrobní nebo provozní prostředky movité povahy a zásoby na určené místo
- ✓ regulační opatření u prodávaného zboží v obchodní síti
- ✓ regulační opatření v řízení a organizaci dopravy

Pro zvládnutí krizové situace je nejdůležitější komunikace

- **vůči obyvatelstvu**
 - ✓ mediální zabezpečení
- **mezi orgány krizového řízení a složkami IZS**
 - ✓ nastaveny v krizových plánech /vzájemná provázanost KP kraje/KP ORP
 - kontakty
 - spojení – komunikační prvky
 - komunikační toky
 - komunikační standardy

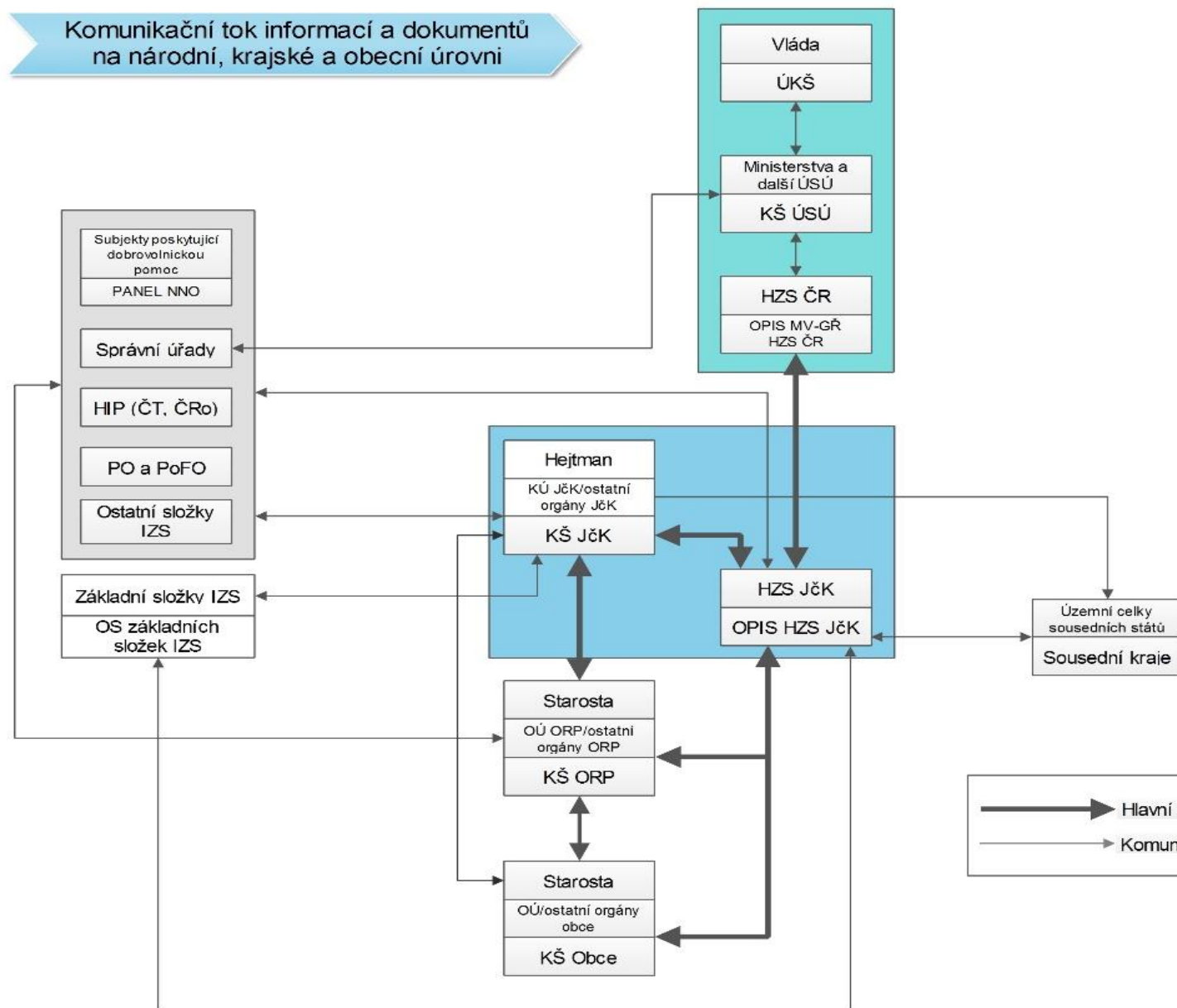
Komunikační prostředky

- telefonní komunikace (WA)
- e-mail (fax)
- videokonference Teams, Webex, Skype, ...
- *osobní komunikace*

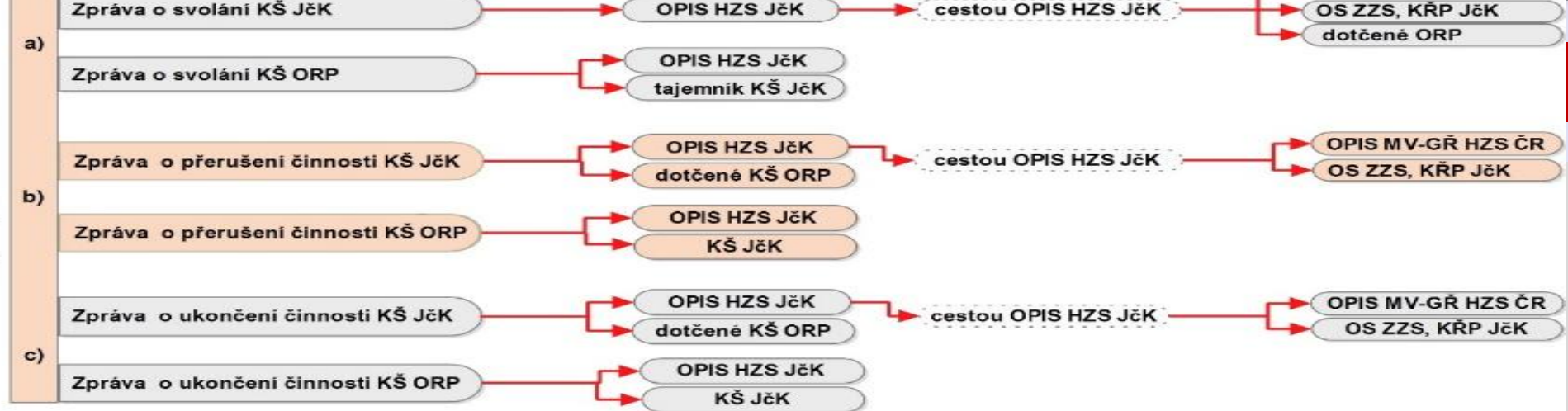
Univerzální kontakty KŠ JČK a KŠ ORP

- zřízeny e-mailové adresy v definovaném tvaru krizovy.stab@doména,
- stanoveny univerzální telefonní kontakty (fax)
- mobilní telefon veden na jméno držitele mobilního telefonního čísla
- satelitní telefon SPS KŠ JČK

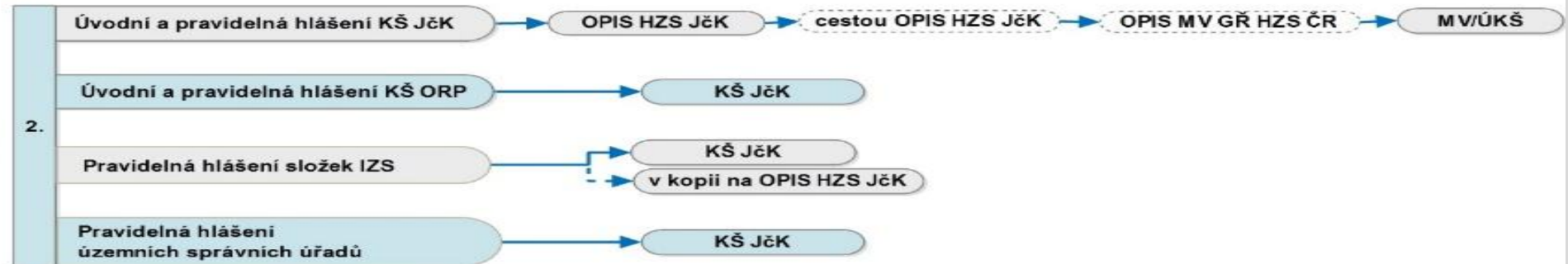
KOMUNIKAČNÍ TOKY

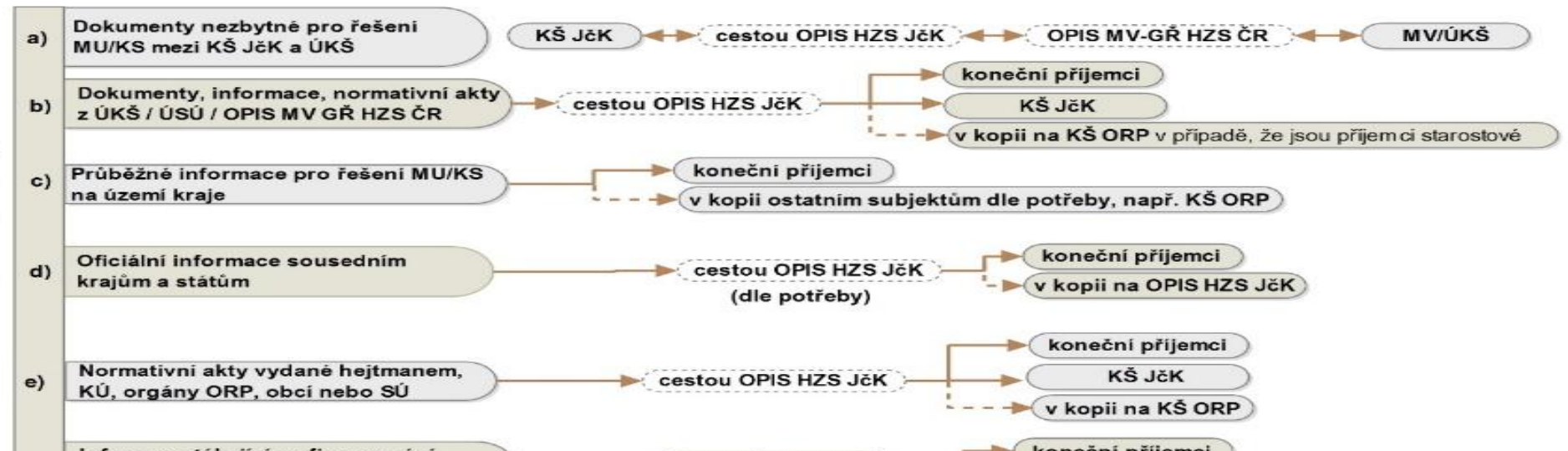
1. Zpravy o činnosti KŠ

2. Hlášení

3. Další dokumenty

Děkuji za pozornost
Děkuji za spolupráci

Oddělení krizového řízení
KÚ JČK – kancelář hejtmana

Ing. Marta Spálenková, vedoucí oddělení,
tel. 386 720 262, e-mail: spalenkova@kraj-jihocesky.cz